

inddrage den hidtil frit udførte Bagerivirksomhed under Lovgivningens faste Rammer baade med Hensyn til Lærlinge og Arbejdsforhold i det hele. Man gik vel ud fra, at Bagerivirksomheden i hygiejnisk Henseende og af Hensyn til Nattearbejdet, i det hele taget fordi den ansaas for at være særlig sundhedsfarlig, maatte undergives en særlig Kontrol. Hvad det sidste angaar, er det nu statistisk bevist, at det ikke er Tilfældet, idet Sygdomsprocenten staar meget lavt og Levealderen meget højt for Bagerstandens Vedkommende. I de forskellige Stater i Udlandet var der paa dette Omraade lovgivet paa forskellig Maade, men Sporene derfra skræmmede en hel Del. Jeg skal henlede Opmærksomheden paa, at i England var paa Grund af den der stedfundne Lovgivning omtrent al Lærlingeuddannelse ophørt, saaledes at efterhaanden alene i London ere 3,000 af de 4,500 Bagere tysksfødte Mænd, som ere blevne Borgere der. Med andre Ord, hele Erhvervet er omtrent gaaet over paa udenlandske Hænder. Det var jo en meget uheldig Følge af en Lov, som skulde være et Gode for dem, som vilde lære dette Fag. Man har ogsaa senere søgt at gøre Forandring deri. Fra vore Nabolande have vi lignende uheldige Eksempler at fremføre, ikke mindst fra Norge, hvor Stortinget gentagne Gange har maattet forandre Lovgivningen, og hvor selve Bagerfaget har lidt saa meget, at man kan sige, at omtrent Halvparten af de norske Bagerier er nedlagt, ligesom omtrent ogsaa Halvparten af Arbejderne maatte søge over i andre Livserhverv. Forholdene ere i det hele taget meget daarligere. Vi have altsaa ikke heldige Eksempler fra Udlandet med Hensyn til en saadan Lovgivning, men den daværende Indenrigsminister, som var en praktisk Mand, forstod ogsaa, at der maatte gives særegne Love for det særegne Forhold, vi have herhjemme paa dette Punkt. Saaledes som Bagerierne have udviklet sig her i Danmark med de store Rugbrødsfabrikker og Bagerier, med Konditorier af Middelstørrelse og endelig med de ganske smaa Haandværksbrug ude paa Landet, hvor der findes ca. 1,500 Landbagere hver med en Svend og en Lærling, var det vanskeligt ved Lovgivningen at faa alle under een Hat. Det lykkedes ved gensidig Imødekommen at faa vedtaget en Lov i begge Rigsdagens Ting, som, det maa jeg sige, ikke blev hilst med Glæde, tværtimod med nogen Ængstelse, men som dog i den korte Tid, den har eksisteret, ikke

har gjort saa megen Ravage, som man havde ventet. Det var først og fremmest, fordi Loven var moderat og praktisk anlagt, men dertil kom i høj Grad, at Fabrikdirektoratet og de det underlagte Fabrikinspektører paa en meget hensynsfuld og vejledende Maade have haandhævet Lovgivningens Bestemmelser. Det i Loven forudsatte Regulativ for Bagerierne blev ogsaa meget praktisk fattet af Arbejdsraadet, og jeg tror i det hele taget at kunne sige, at Lovens enkelte Bestemmelser ikke have virket saa generende som ventet, om der end naturligvis er fremkommet en Del Klager, som i flere Henseender maa anses for berettigede, og som det har været den nuværende højtærede Minister magtpaaliggende ved det Forslag, han nu har fremsat, at komme i Møde. I den nævnte Lov var forudsat en Revision, i Henhold til hvilken den højtærede Minister har forelagt dette Lovforslag, som i det hele og store viser sig at være ganske praktisk, og som kun indeholder et Par Realitetsændringer af nogen Betydning for Bagerstanden, men ganske vist ogsaa Realitetsændringer, som Standen som saadan maa ønske blive forandrede. Jeg vil haabe, at det maa lykkes ved gensidig Imødekommen at faa de to eller tre mørke Punkter fjernede af Loven, og skal for øvrigt udtale min Anerkendelse af dennes øvrige Bestemmelser, som i flere Henseender maa betegnes som Fremskridt.

Jeg skal saaledes, idet jeg gaar over til at omtale nogle ganske enkelte af Lovens Paragraffer, betegne det som et Fremskridt, naar der i Lovens § 1 er inddraget de saakaldte Hjemmebagerier, hvor de paagældende med Hustru og Børn selv arbejde. Det er den Slags Forretninger, som har taget megen Fart i Udviklingen, og det er vistnok meget uheldigt, at de staa udenfor al Kontrol. Dernæst er der den Regel, at hvor Virksomheden drives af flere i Forening, kan kun en af de Indehavere, der deltage i Arbejdet i Bageriet, betragtes som Arbejdsgiver. Denne Bestemmelse er indsat, fordi der paa Grund af den Søndagsfrihed, som der skulde være, blev lavet, hvad jeg vil kalde Humbugsinteressentskaber, idet en Svend blev optagen som Associé; paa den Maade kunde man arbejde uden Hensyn til Søndagsfriheden.

§§ 2, 3 og 4 skal jeg ikke videre dvæle ved. I § 4 har Ministeren imødekommet den Henvendelse, som er sket fra Konditorforeningen om at kunne benytte de unge Mennesker til Kl. 8 Eftermiddag